

■ ΑΠΟΨΕΙΣ ■

Εκλογή υπό αμφισβήτηση

Γ Ν Ω Μ Η

ΤΟΥ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΛΛΙΣ

Τη στιγμή που εντείνονται οι εσωτερικές συγκρούσεις και πολλαπλασιάζονται τα «συντροφικά μαχαιρώματα» στο ΠΑΣΟΚ, καθιστώντας αμφίβολη τη διατήρηση της ενότητας του δεύτερου μεγαλύτερου κόμματος της χώρας, αυξάνεται ο προβληματισμός των ψηφοφόρων του ΠΑΣΟΚ, αλλά και της κοινωνίας γενικότερα, γύρω από την αξιοπιστία της διαδικασίας εκλογής προέδρου.

Σε αυτό το κλίμα αμφισβήτησης ήρθε ο Κώστας Σημίτης να ρίξει «λάδι στη φωτιά», εκφράζοντας δημόσια την αντίθεσή του στην ήδη συμφωνημένη διαδικασία εκλογής. Μιλώντας στο Λονδίνο δημοσιοποίησε τις ενστάσεις του, χαρακτηρίζοντας τη διαδικασία «μη αποδεκτή» και επισήμανε ότι σε αντίθεση με τα εγγεγραμμένα μέλη, είναι δύσκολο να ορίσει κανείς με βεβαιότητα τους «φίλους» και κατ' επέκταση την ειλικρίνεια των προθέσεων όσων θα ψηφίσουν.

Προς το παρόν οι δύο κύριοι διεκδικητές της ηγεσίας πήραν αποστάσεις από τις αντιρρήσεις του πρώην πρωθυπουργού και προέδρου του κινήματος. Ο Ευάγγελος Βενιζέλος επέλεξε να υπογραμμίσει την υποχρέωση εφαρμογής του καταστατικού του κόμματος, ενώ αυτονόητη θεωρείται η θέ-

ση του Γιώργου Παπανδρέου, αφού είναι ο άνθρωπος που εισήγαγε τη διαδικασία στην ελληνική πολιτική πραγματικότητα.

Εάν, όπως διαφαίνεται, η διαφορά μεταξύ των δύο υποψηφίων είναι μικρή, ο νηπιμένος θα αμφισβητήσει την εγκυρότητα της διαδικασίας. Πόσω μάλλον, που εκτός των ενστάσεων σε φιλοσοφικό επίπεδο που αφορούν τη σύνθεση του εκλογικού Σώματος (μέλη, φίλοι), υπάρχει και το πρακτικό πρόβλημα που αφορά την τεχνική διάσταση της διεξαγωγής της ψηφοφορίας (εκλογικά κέντρα και αντιπρόσωποι).

Θεωρητικά δύσκολα μπορεί κανείς να διαφωνήσει με την αρχική ιδέα του Γιώργου Παπανδρέου για ανάδειξη του ηγέτη μέσα από μια διαδικασία ανοιχτή στην κοινωνία. Είναι εμφανές ότι ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ έλαβε τα ερείσματά του από τις προκριματικές εκλογές στις ΗΠΑ. Το χρίσμα του Δημοκρατικού και του Ρεπου-

μπλικανικού Κόμματος εξασφαλίζεται μέσα από μια ανοιχτή διαδικασία όπου ψηφίζουν όχι μόνο τα μέλη των κομμάτων, αλλά όλοι οι πολίτες που είναι δηλωμένοι στους εκλογικούς καταλόγους ως ψηφοφόροι του ενός ή του άλλου κόμματος. Εδώ είναι η ουσία του προβλήματος. Ίσως ηχεί περιεργό, αλλά στις ΗΠΑ οι πολίτες είναι δηλωμένοι στους εκλογικούς καταλόγους ως δημοκρατικοί, ρεπουμπλικανοί ή ανεξάρτητοι, χωρίς αυτό να σημαίνει ό-τι σε πολλές εκλογές δεν ψηφίζουν άλλο κόμμα. Υπάρχει ένας θεσμικά κατοχυρωμένος κατάλογος με βάση τον οποίο διεξάγονται και οι προκριματικές εκλογές. Αυτό δεν συμβαίνει στην Ελλάδα.

Το 2004, όταν εφαρμόστηκε για πρώτη φορά η διαδικασία, δεν υπήρχε αντίπαλος. Έτσι, αναδείχθηκε η νεότερικότητα της εκλογής και ο πανηγυρικός χαρακτήρας της αναρρίχησης του Γιώργου Παπανδρέου στην ηγεσία του ΠΑΣΟΚ.

Σήμερα, οι συνθήκες είναι διαφορετικές. Στο κλίμα πώλωσης που επικρατεί, η εκλογική διαδικασία απειλεί να οδηγήσει σε αμφισβήτηση και να αποτελέσει ένα ακόμμη στοιχείο διεύθυνσης του ρήγματος στη βάση του κινήματος.